

PÄÄTÖS SEUROJEN FC LAHTI, JIPPO, JÄPS, KÄPA, PK-35 EDUSTUS, SALPA JA FC TPS VASTALAUSEESEEN EIF:N JA FC HAKAN FARMISOPIMUKSEN MITÄTÖINTIÄ KOSKEVASSA ASIASSA

Ykkösliigaseurat FC Lahti, Jippo, JäPS, Käpa, PK-35 Edustus, SalPa ja FC TPS ("**Hakijat**") ovat 2.5.2025 toimittaneet Palloliittoon vastalauseen Palloliiton kilpailutoiminnan johtajan Pekka Soinin päätöksestä, joka koskee Football Club Hakan ("**Haka**") ja Ekenäs Idrottsförening:n ("**EIF**") välisen farmisopimuksen mitätöintiä vaatien, että kyseinen päätös kumotaan ja farmisopimuksen katsotaan olevan voimassa.

Asian tausta

Haka ja EIF aloittivat kertomansa mukaan maaliskuun 2025 alussa keskustelut mahdollisesta seurojen välisestä farmisopimusyhteistyöstä. Palloliiton jalkapallon farmisopimusmääräysten mukaan farmisopimus tulee tehdä Palloliiton verkkolomakkeelle, joka on lähetettävä liittoon viimeistään 28.2., ja mainitusta aikarajasta riippumatta viikkoa ennen kuin kummallakaan osapuolella alkaa kauden ensimmäinen virallinen sarja mukaan lukien cup-muotoiset sarjat. Edelleen farmisopimusmääräysten mukaan kilpailunjärjestäjä voi painavista syistä hyväksyä sopimuksen myöhemminkin, kuitenkin viimeistään ennen aikaisemman sarjan alkua. Haka oli asiaan liittyen yhteydessä Palloliiton kilpailutoiminnan johtajaan Pekka Soiniin, joka myönsi joukkueille poikkeusluvan farmisopimuksen tekemiseen farmisopimusmääräyksissä säädetyn aikarajan jälkeen.

Hakan edustaja Olli Huttunen täytti 10.3. Palloliiton verkkosivuilla olevan farmisopimuslomakkeen molempien seurojen puolesta ja lähetti sopimuslomakkeen liittoon, jonka jälkeen farmisopimus tuli julkiseksi Palloliiton verkkosivuilta löytyvään farmisopimuslistaukseen. Seurat julkaisivat tahoillaan tiedotteet farmisopimusyhteistyön alkamisesta vasta 25.4.2025, jolloin asiasta tiedotettiin myös medialle. Samassa yhteydessä seuroille kävi ilmi, että farmisopimuksen seurauksena EIF olisi edelliselle kaudelle implementoidun sääntömuutoksen johdosta nousukiellossa kaudella 2025 tarkoittaen, että se ei voisi nousta Veikkausliigaan kaudelle 2026. Seurat olivat viivytyksettä yksimielisesti yhteydessä Palloliittoon pyytäen farmisopimuksen mitätöintiä sillä perusteella, ettei kumpikaan seura ollut ollut tietoinen farmisopimuksen aiheuttamasta nousukiellosta, eikä sopimusta olisi koskaan tehty, mikäli seurat olisivat olleet tietoisia edelliskaudelle muuttuneesta sääntelystä. Farmisopimuksen puitteissa ei ollut ehtinyt tapahtua pelaajaliikennettä tai muuta konkreettista yhteistoimintaa seurojen välillä.

Soini myönsi seuroille poikkeuksellisesti oikeuden farmisopimuksen mitätöintiin sillä perusteella, että seuroilla oli ollut ilmeinen virhe farmisopimuksen tekemistä koskevassa tahdonmuodostamisessa. Soini katsoi, että asiassa olisi ollut kohtuutonta olla hyväksymättä molemmilta seuroilta tullutta pyyntöä sopimuksen mitätöimisestä varsinkin, kun huomioitiin se, että pelaajia ei sopimuksen perusteella ollut vielä siirtynyt. Päätöksestä tiedotettiin muita Ykkösliigan seuroja 29.4.

Vastalause

Hakijat toimittivat vastalauseensa Soinin päätökseen Palloliittoon 2.5.2025. Hakijat katsovat vastalauseessaan, että Hakan ja EIF:n välinen farmisopimus on ollut voimassa sääntöjen mukaisesti, koska se oli toimitettu liittoon määräaikaan mennessä eikä sen sitovuus edellytä pelaajasiirtoja. Seurojen näkemyksen mukaan sopimuksen mitätöiminen ei perustu voimassa oleviin määräyksiin, eikä sääntöjen mukaan ole mahdollisuutta purkaa sopimusta kesken kauden ilman nimenomaista säännöstä.

Hakijat kritisoivat vastalauseessaan myös Hakan, EIF:n ja Soinin toimintaa, jossa vastalauseen mukaan pyrittiin julkisuudessa hämärtämään seurojen tietoisuutta nousukiellosta ja sopimuksen täytäntöönpanosta. Lisäksi Hakijat moittivat sitä, että Soini mitätöi sopimuksen ilman selkeää sääntöperustaa. Vastalauseen mukaan kilpailumääräyskäytännössä on usein todettu, ettei tahallisuuden puuttuminen, kuten tietämättömyys säännöstä poista väärinkäytöstä esimerkiksi pelaajan pelioikeuden suhteen.

Hakijoiden mukaan Palloliiton toiminta on ollut sääntöjen vastaista eikä asiassa ole toimittu oikeudenmukaisesti. Näin ollen Hakijat vaativat vastalauseessaan, että päätös farmisopimuksen mitätöinnistä kumotaan.

Hakan ja EIF:n vastineet

Hakalta ja EIF:ltä on 2.5.2025 pyydetty vastineet Hakijoiden vastalauseeseen. Haka toimitti oman vastineensa 8.5.2025 ja EIF oman vastineensa 9.5.2025, joten molemmat seurat ovat toimittaneet vastineensa vastalauseeseen määräajassa.

FC Haka

Hakan mukaan farmisopimuksesta EIF:n kanssa keskusteltiin seurojen välillä hyvässä yhteisymmärryksessä maaliskuun 2025 alussa, mutta sopimuslomake toimitettiin Palloliittoon myöhässä määräysten mukaisesta aikarajasta 10.3. ilman painavaa syytä. Seurojen oli tarkoitus sopia farmiyhteistyön tarkemmista yksityiskohdista keskenään myöhemmin. Farmisopimusta ei kuitenkaan ehditty hyödyntää millään tavalla: pelaajaliikennettä seurojen välillä ei tapahtunut, eikä yhteistyön konkreettista sisältöä ehditty sopia ennen kuin seuroille selvisi, että farmisopimus aiheuttaa EIF:lle nousukiellon.

Koska nousukiellosta ei ollut saatu selkeää tietoa aiemmin, eikä Palloliitto Hakan mukaan ollut asiasta riittävästi tiedottanut, Haka ja EIF vetäytyivät yhteistyöstä. Pekka Soini

myönsi seuroille luvan sopimuksen mitätöintiin, kun seurat yhdessä tätä pyysivät, eikä sopimuksesta ollut vielä ehtinyt aiheutua mitään seurauksia.

Haka pitää vastalauseita virheellisenä sikäli, kun sen mukaan vastalause perustuu median luomiin käsityksiin eikä faktoihin. Näin ollen Haka katsoo, että farmisopimuksen mitätöiminen on ollut perusteltua ja toivoo mitätöintiä koskevan päätöksen pysyvän voimassa.

EIF

EIF:n mukaan seura ei ollut tehnyt sitovaa farmisopimusta Hakan kanssa kaudelle 2025, vaan kyse oli vasta alustavasta yhteistyöstä, josta oli käyty puhelinkeskusteluja seurojen välillä maaliskuun alussa. EIF:n hallitus ei ollut vielä hyväksynyt sopimusta, eikä se osallistunut Palloliitolle toimitettuun ilmoitukseen 10.3., josta se sai tiedonkin vasta 28.3.

EIF katsoo, ettei yksipuolinen ilmoitus voi synnyttää velvoittavaa sopimusta ilman molempien seurojen nimenomaista suostumusta. EIF:n mukaan sääntömuutoksista, kuten farmisopimuksen aiheuttamasta nousukiellosta, ei ollut Palloliiton taholta tiedotettu riittävästi. Seura ei ollut perehtynyt päivitettyihin kilpailumääräyksiin, koska se ei osallistunut sopimuksen rekisteröintiin.

EIF:n mukaan mahdollinen nousukielto olisi kohtuuton seuraamus tilanteessa, jossa seura ei ollut edes tietoinen rekisteröinnistä eikä ollut hyväksynyt sopimusta. EIF pyytää Palloliitolta oikeudenmukaista ratkaisua, jossa otetaan huomioon seuran vilpittömämpi mieli ja menettelyn olosuhteet.

Sovellettavat säännöt ja määräykset

Palloliiton verkkosivujen mukaan jalkapallon farmisopimus on kahdella eri aikuisten sarjatasolla pelaavan Palloliiton jäsenseuran välinen sopimus, jonka perusteella ylemmän seuran pelaajilla on sääntöön kirjatuin ehdoin mahdollisuus pelata myös toisen sopijaosapuolen alemmalla sarjatasolla pelaavassa joukkueessa. Valtakunnallisissa sarjoissa pelaaviin seuroihin sovelletaan sääntökohtaa 1. ja alueellisissa sarjoissa pelaaviin sääntökohtaa 2. Sovellettava sääntökohta määräytyy ylemmällä sarjatasolla pelaavan seuran mukaan. Tehty sopimus on toimitettava Palloliittoon näissä määräyksissä asetettuun määräaikaan mennessä.

Jalkapallon farmisopimusmääräysten 2025 mukaan:

1.1 Farmisopimus

Kaudella 2025 voi Veikkausliigassa, Ykkösliigassa, Miesten Ykkösessä, Miesten Kakkosessa, Kansallisessa Liigassa ja Naisten Ykkösessä ja Naisten Kakkosessa pelaava seura tehdä farmisopimuksen yhden Suomessa eri tasolla pelaavan seuran kanssa. Seura ei voi tehdä farmisopimusta sellaisen seuran kanssa, jonka joukkue pelaa samassa sarjassa kuin seuran muu joukkue. Farmisopimus aiheuttaa kilpailumääräyksen kohdan 6.12 mukaisen nousukielton.

1.2 Farmisopimuksen teko

Sopimus tulee tehdä Palloliiton verkkolomakkeelle, joka on lähetettävä liittoon viimeistään 28.2. Aikarajasta riippumatta sopimus on lähetettävä viikkoa ennen kuin kummallakaan osapuolella alkaa kauden ensimmäinen virallinen sarja mukaan lukien cup- muotoiset sarjat.

Kilpailunjärjestäjä voi painavista syistä hyväksyä sopimuksen myöhemminkin, kuitenkin viimeistään ennen aikaisemman sarjan alkua. Sopimus tulee voimaan, kun se on lähetetty liittoon.

1.14 Muut määräykset

Muilta osin sovelletaan Palloliiton kilpailu- ja muita määräyksiä.

Jalkapallon kilpailumääräysten 2025 mukaan:

1.1. Suomen Palloliiton hallituksen vuosittain päättämät jalkapallon kilpailumääräykset sisältävät jalkapallon kilpailutoiminnassa noudatettavat yleiset säännöt ja määräykset. Mahdollisissa epäselvissä tapauksissa tulkitaan näitä säännöksiä ottaen huomioon aikaisemmin noudatetut vastaavia määräyksiä koskevat tulkintakäytännöt.

2.1. FAIR PLAY -periaatetta korostetaan kaikessa kilpailutoiminnassa. Kilpailuihin osallistuvien on aina pyrittävä urheilullisesti parhaaseen lopputulokseen.

6.12. Aikuisten valtakunnallisiin sarjoihin osallistuvan seuran reservijoukkue on oikeutettu nousemaan valtakunnalliseen sarjaan ja pelaamaan siellä seuraavalla kaudella vain sillä edellytyksellä, että joukkue on aloittanut rekisteröitymisen Palloliiton jäsen seuraksi viimeistään 30.11. mennessä. Tämä määräys ei koske Veikkausliigan, Ykkösliigan tai Miesten Ykkösen sekä Kansallisen Liigan joukkueen tai Naisten Ykkösen reservijoukkuetta, joka nousee Miesten Ykköseen, Miesten Kakkoseen tai Naisten Kakkoseen. Tämä määräys ei myöskään koske Kansallisen Liigan joukkueen reservijoukkuetta, joka nousee naisten Ykköseen. Ylimmällä valtakunnallisella tasolla pelaavan seuran reservijoukkue tai farmi- tai yhteistyösopimusseura ei voi nousta ylimmälle valtakunnalliselle sarjatasolle eikä osallistua erilliseen nousukarsintaan ylimmälle sarjatasolle.

41. Sellaisista kilpailutoimintaan liittyvistä asioista, joista ei ole mainittu näissä määräyksissä, päättää Palloliiton hallitus tai sen määräämä elin.

Palloliiton selvitys ja asian oikeudellinen arviointi

Vastalauseen käsittely

Kilpailumääräysten kohdan 26.1 mukaan kilpailumääräysten tai muita kilpailutoimintaa koskevien määräysten rikkomuksista voi samaan sarjaan samassa lohossa osallistuva seura tehdä vastalauseen. Kilpailumääräysten mukaan vastalauseen käsittelee kilpailunjärjestäjä tai vastalauseita käsittelemään määrätty henkilö. Selvyyden vuoksi todetaan, että Pekka Soini on jättäytynyt vastalauseen sisällöllisen käsittelyn ulkopuolelle vastalauseen koskiessa hänen tekemäänsä päätöstä.

Riidattomat tosiseikat

- Hakalle ja EIF:lle on myönnetty seurojen pyynnöstä oikeus farmisopimuksen tekemiseen farmisopimusmääräyksissä säädetyn aikarajan 28.2. jälkeen.
- Seurojen välinen farmisopimusilmoitus on lähetetty Palloliittoon liiton verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella 10.3.2025.
- Sopimusta ei ole hyödynnetty millään tavalla.
- Pekka Soini on kilpailutoiminnan johtajan ominaisuudessaan hyväksynyt farmisopimuksen mitätöintiä koskevan seurojen yhteisen pyynnön 25.4.2025.

Oikeudellinen arviointi

Sen arviointi, onko Pekka Soinin päätös farmisopimuksen mitätöinnistä vastalauseessa väitetyllä tavalla sääntöjen vastainen ja perusteeton, ja tulisiko se siksi kumota, voidaan jakaa kahteen osaan: asiassa tulee ensin ratkaista, onko Soinilla ollut toimivalta farmisopimuksen mitätöintiä koskevan päätöksen tekemiseen. Tämän jälkeen, mikäli vastaus edelliseen kysymykseen on myöntävä, siirrytään sen kysymyksen arviointiin, onko päätös sisällöltään rikkonut voimassa olevia määräyksiä tai ollut muutoin perusteeton.

Kilpailumääräysten 41 §:n mukaan Palloliiton hallitus tai sen määräämä elin päättää sellaisista kilpailutoimintaan liittyvistä asioista, joista ei ole määräyksissä erikseen säädetty. Farmisopimusten mitätöinnistä tai purkamisesta ei ole säädetty Palloliiton kilpailu-, farmisopimus- tai muissa määräyksissä, jolloin kyseessä on sääntelyaukko. Tämän vuoksi kilpailutoiminnan johtaja Pekka Soinilla on ollut toimivalta päättää farmisopimuksen mitätöimisestä liiton sisäisen sääntelyn puitteissa, kun hän toimii Palloliiton hallituksen määräämänä kilpailutoiminnallisena päätöksentekijänä.

Hakijat eivät lisäksi ole vastalauseessaan edes esittäneet, että päätös tulisi kumota päätöksentekijän puuttuvan toimivallan vuoksi. Näin ollen arvioinnissa siirrytään sen arviointiin, onko päätös sisällöltään sääntöjen vastainen tai muutoin perusteeton.

Arvioitaessa sitä, onko päätös farmisopimuksen kumoamisesta sääntöjen vastainen tai muutoin perusteeton, on keskeistä ymmärtää urheilun itsesääntelyn, kuten Palloliiton kilpailu- ja farmisopimusmääräysten asema oikeuslähteenä. Vaikka urheilussa noudatetaan ensisijaisesti lajin sisäisiä sääntöjä ja määräyksiä, näiden tulee alistua ylemmän tason oikeuslähteille. Legaalinormit – kuten laki ja vakiintunut oikeuskäytäntö – ovat aina ensisijaisia urheilun omiin määräyksiin nähden. Urheiluun liittyvässä oikeudellisessa arvioinnissa sovelletaan itsesääntelynormien ohella siten myös yleisiä oikeudellisia tulkintaperiaatteita, kuten kohtuullisuusharkintaa, sekä tässä tilanteessa

myös vakiintuneita sopimusoikeudellisia doktriineja. Vastalauseen perusteluissa näytetään ohitettavan se seikka, ettei Palloliiton itsesääntelyä tulkita oikeudellisesti ”tyhjiössä”, vaan sitä tulee soveltaa yhdenmukaisesti voimassa olevan lainsäädännön ja vallitsevan muun oikeuden kanssa.

Vaikka sovellettavien määräysten sanamuoto onkin otettava lähtökohdaksi, asian urheiluoikeudellinen arvio ei siis tapauskohtaisesti voi rajoittua yksin siihen, mitä säännöissä ja määräyksissä on nimenomaisesti kirjattu – varsinkaan tilanteissa, joista ei nimenomaisesti olla säännelty. Tapauskohtaisessa arvioinnissa voidaanakin erityisesti sääntelyn mahdollisten aukkojen kohdalla antaa painoarvoa myös sääntelyn tarkoitukselle ja tavoitteille, eri osapuolten oikeusturvan toteutumiselle, urheiluoikeuden yleisille periaatteille sekä tarvittaessa sille, kuinka sääntöjä tulisi eettisesti soveltaa.

Sopimusoikeudellisesti käsillä oleva farmisopimus – kuten mikä tahansa muukin kahden sopijapuolen välinen sopimus – on teoriassa rajoituksetta osapuolten välillä purettavissa tilanteessa, jossa sopimusta tehtäessä on tapahtunut molemminpuolinen motiivierehdys. Tällöin sopimuksen sitovuutta ei sopimusvapauden periaatteen nojalla jouduta arvioimaan *sopimusosapuolten välisessä* suhteessa, sillä kumpikaan osapuoli ei halua pitäytyä sopimuksessa. Toisin sanottuna tilannetta arvioitaisiin myös tältä osin toisin, mikäli toinen osapuoli haluaisi edelleen pitäytyä sopimuksessa.

Näin ollen arviointi keskittyy siihen, onko sopimus a) tullut osapuolia sitovaksi farmisopimus- ja kilpailumääräysten näkökulmasta ja, vaikka näin olisi, siihen, b) onko Palloliitolla ollut oikeus sopimusten mitätöintiä käsittelevän sääntelyn puuttuessa mitätöidä sopimus osapuolten yhteisestä pyynnöstä. Arvio ei toisin sanottuna suoranaisesti kohdistu enää osapuolten tahdon sitovuuteen, vaan siihen, onko sopimus tullut sääntöjen näkökulmasta pätevästi voimaan ja onko sopimuksen jälkikäteiselle mitätöinnille ollut olemassa siihen oikeuttavat perusteet.

Hakan ja EIF:n vastineista huolimatta on selvää, että farmisopimus tulee farmisopimusmääräysten mukaan voimaan, kun se on lähetetty liittoon. Näin ollen asiassa ei nähdä tarpeelliseksi arvioida sopimusosapuolten vastineissaan esittämien näkökohtien merkitystä sopimuksen voimaantulolle *kilpailu- tai farmisopimusmääräysten näkökulmasta* siitä hetkestä alkaen, kun sopimuslomake on Hakan edustajan toimesta molempien seurojen nimissä lähetetty Palloliittoon. Näin ollen erityisesti EIF:n vastineessaan esittämää argumentaatiota siitä, ettei sopimusta olisi koskaan pätevästi tehty, ei tässä arvioida tarkemmin. Kun osapuolet ovat ennen sopimuksen lähettämistä toimineet yhteisymmärryksessä ja Hakan edustaja on täyttänyt sopimuslomakkeen vilpittömästi siinä käsityksessä, että seurat aloittavat farmiyhteistyön, farmisopimusmääräysten mukaan on selvää, että sopimus on tullut voimaan 10.3.2025. Asiaa arvioitaisiin luonnollisesti toisin, mikäli farmisopimuslomake olisi täytetty jonkin seuran toimesta täysin ilman toisen farmisopimukseen merkityn seuran tietoisuutta.

Farmisopimus on toisin sanottuna ollut nimellisesti voimassa aikavälillä 10.3.–25.4.2025, ja sopimuksen *syntymisen* sijaan asian arviointi keskittyy siihen, onko jo syntyneen sopimuksen mitätöinnille ollut olemassa perusteita.

Vastalauseessa todetaan seuraavasti:

”Farmisopimuksen osapuolet ovat ammattilaisorganisaatioita, joilta voidaan edellyttää, että he ovat selvittäneet farmisopimuksen sisällön. Käsityksemme mukaan päätös sopimuksen mitätöinnistä ei perustu voimassa oleviin farmisopimusmääräyksiin (2025). Määräykset ovat olleet voimassa jo ennen vuotta 2025, joten tietämättömyyteen vetoaminen ei voi olla hyväksyttävä peruste. Farmisopimusmääräysten perusteella on yksiselitteistä, ettei sopimuksen voimassaolo edellytä pelaajasiirtojen toteutumista. Täten Soinin tekemä päätös on voimassaolevien määräysten vastainen.

Sääntöjen mukaan sopimus tulee voimaan, kun se on toimitettu liittoon (28.2. mennessä). Sopimus on voimassa koko pelikauden, ainoa poikkeus on tilanne, jossa seurat pelaisivat samassa jatkosarjassa, tällöin sopimus raukeaisi. Jos sopimuksen purkaminen, irtisanominen tai muu mitätöiminen olisi katsottu mahdolliseksi sääntöjä tehtäessä, siitä pitäisi olla maininta määräyksissä.”

Hakijat toisin sanottuna katsovat, että päätös farmisopimuksen mitätöinnistä on Palloliiton voimassa olevien sääntöjen vastainen, koska farmisopimusmääräyksissä tai muissa määräyksissä ei ole erikseen säädetty tällaisesta sopimuksen mitätöinnin mahdollisuudesta. Hakijoiden esittämä premissi siitä, että sääntely olisi aukotonta, on kuitenkin kestämaton, sillä mitään säännöstöä ei luonnollisesti ole mahdollista laatia täysin aukottomaksi.

Hakijat täten sivuuttavat sen seikan, että koska sopimuksen mitätöintiä ei myöskään ole nimenomaisesti kielletty, sääntelyssä on tältä osin aukko. Tällaisia tilanteita varten Palloliiton itsesääntelyyn on sisällytetty tapauskohtaiset poikkeukset mahdollistava menettely (kilpailumääräysten kohta 41) tilanteisiin, joissa määräyksistä ei saada suoraa tukea jonkin kysymyksen tapauskohtaiselle ratkaisemiselle.

Edelleen vastalauseessa todetaan seuraavaa:

”Lisäksi kilpailumääräyskäytännössä on usein todettu, ettei tahallisuuden puuttuminen (eli tietämättömyys säännöstä tms.) poista väärinkäytöstä, esim. pelaajan pelioikeuden suhteen.”

Hakijoiden esiin nostaman oikeusperiaatteen taustalla on ajatus siitä, ettei kukaan voi tehokkaasti välttää vastuuta lain tai muun säännösten rikkomisesta pelkästään väittämällä olevansa tietämätön sen sisällöstä. Tämä on luonnollisesti perustavanlaatuinen edellytys minkä tahansa sääntelyn toiminnalle. Vaikka vastalauseessa esitetty näkemys onkin osittain perusteltu, kyseessä olevaa

oikeusperiaatetta tulee kuitenkin tapauskohtaisesti soveltaa sääntelyn, jota tietämättömyys koskee, tarkoituksen ja tavoitteiden kontekstissa. Periaate soveltuu luonnollisesti ensisijaisesti sanktioluonteiseen sääntelyyn, eikä sitä voidakaan mekaanisesti soveltaa jokaisessa erehdystilanteessa, vaan soveltaminen vaatii tapauskohtaista harkintaa.

Sopimusoikeudellisessa kontekstissa motiivierehdyksenä ilmentyvä oikeuserehdys poikkeaa periaatteen soveltamistilanteena merkittävästi esimerkiksi rikosvastuuseen rinnastuvasta sanktionormiston soveltamisesta. Käsillä olevassa tapauksessa periaatteen soveltamisen arvioinnissa kiinnitetäänkin huomiota siihen, mitkä ovat nousukieltoa koskevan säännön tarkoitus ja toisaalta sen taustalla vaikuttavat tavoitteet. Nousukiellon taustalla on ajatus siitä, ettei alemmalla sarjatasolla pelaava joukkue voi nousta ylimmälle sarjatasolle, jos se on kauden aikana peluuttanut ylemmän sarjatason joukkueen pelaajia; säännön tarkoitus ei ole rankaista tai sanktioida joukkueita etukäteisesti, vaan erityisesti säilyttää alemman sarjatason kilpailullinen integriteetti. Näin ollen kyse ei ole ns. sanktioluonteisesta säännöstä, eikä Hakan ja EIF:n voida siten katsoa suoranaisesti rikkoneen mitään sääntöä, josta ne eivät olisi olleet tietoisia. Seurat ovat toimineet vilpittömässä mielessä erehdyksessä ja ilmoittaneet tahdostaan purkaa/mitätöidä farmisopimus välittömästi tultuaan tietoisiksi nousukieltoa koskevasta sääntömuutoksesta.

Näin ollen katsotaan, että olisi kohtuutonta asettaa EIF:lle sanktioluontoisesti nousukielto pidättämällä seurat farmisopimuksessa. Kun määräyksellä ei edellä kuvatusti ole sanktiotarkoitusta vaan sen taustalla on tavoite ylimpien kansallisten sarjatasojen kilpailullisen integriteetin säilyttämisestä, ei ole syytä ”tuomita” nousukieltoa seuralle, joka on toiminut vilpittömässä mielessä ja pyrkinyt korjaamaan erehdyksensä heti tultuaan siitä tietoiseksi. Kuten todettu, Hakijoiden viittaamaa periaatetta tietämättömyydestä sääntöjen sisällöstä ns. vapautumisperusteena tulkitaan tapauskohtaisesti, ja sitä sovelletaan myös Palloliiton määräysten kontekstissa luonnollisesti tiukemmin esimerkiksi rangaistussääntelyn – tai vastalauseessa todetusti pelioikeudettomien pelaajien käyttämiseen liittyvien rikkomusten – kohdalla.

Vastalauseessa korostetaan myös Hakan ja EIF:n menettelyn moitittavuutta siltä osin, kun seurat pyrkivät julkisuudessa luomaan harhaanjohtavan kuvan siitä, etteivät ne olisi tienneet farmisopimuksen aiheuttavan nousukieltoa, ja esittivät sopimuksen olleen vain harkinnassa. Lisäksi vastalauseessa moititaan Soinia kiirehtimisestä ristiriitaisiin julkisiin lausuntoihin ja farmisopimuksen mitätöintiin ilman selkeää sääntöperustaa; farmisopimuksen poistaminen Palloliiton sivustolta nähtiin Hakijoiden mukaan pyrkimykseksi vaieta asiasta.

Vaikka farmisopimuksen tehneiden seurojen toiminta on epäilemättä ollut huolimatonta ja Palloliiton osalta esimerkiksi asiaan liittyvä tiedottaminen olisi voitu hoitaa läpinäkyvämmän, mitätöintipäätöksen väitetyn perusteettomuuden arvioinnin kannalta kyseisillä toimilla ei ole asiassa merkitystä, joten mainitun toiminnan mahdollisen moitittavuuden aste rajataan tältä osin arvioinnin ulkopuolelle.

Arvioinnissa voidaan kuitenkin kiinnittää huomiota myös vastalauseen tehneiden seurojen motiiveihin. Vastalauseen perusteluista ei käy ilmi, että yhdellekään Hakijoista olisi aiheutunut farmisopimuksen tekemisestä tai sen myöhemmästä mitätöinnistä konkreettista haittaa tai muuta seurausta, joka voisi toimia oikeutettuna perusteena sille, että Haka ja EIF tulisi pidättää farmisopimuksessa vastoin seurojen tahtoa. Vastalauseessa jätetään esittämättä perustetta sille, miksi Hakijat nimenomaisesti haluaisivat, että Hakan ja EIF:n farmisopimuksen mitätöintiä koskeva päätös kumottaisiin: vaikka vastalauseetta perustellaan sillä, että päätös ”ei ole oikeudenmukainen”, perustelut jäävät kuitenkin tältä osin enempää selventämättä. Kun mitään konkreettista Hakijoille aiheutunutta vahinkoa ei tuoda vastalauseessa esiin, objektiivisesti tarkasteltuna Hakijoille ei näytä aiheutuneen sopimuksen mitätöinnistä muuta seurausta kuin se, että jos päätös pysyy voimassa, myös EIF:n on mahdollista taistella noususta Veikkausliigaan kaudelle 2026.

Hakijoiden vastalauseen motiivina ei siis näyttäisi niinkään olevan sääntöjen ”oikeudenmukaisen noudattamisen” varmistaminen tai urheilullisen ja kilpailullisen integriteetin – jota mainituilla määräyksillä pyritään nimenomaisesti turvaamaan – säilyttäminen, vaan päinvastoin Hakijoiden pyrkimyksenä näyttää vastoin urheilun kantavia periaatteita olevan keinotekoisesti poistaa yksi potentiaalinen kilpailija Veikkausliigan nousutaistelusta tulevalla kaudella.

Vaikka Hakan ja EIF:n sekä Soinin menettelyä voidaan perustellusti pitää huolimattomana ja joltain osin moitittavana, vähintään yhtä moitittavana voidaan toisaalta pitää vastalauseen tehneiden seurojen opportunistista pyrkimystä vähentää Ykkösliigan kilpailua tulevalla kaudella EIF:n ja Hakan vilpittömyyden erehdyttyä hyödyntäen. Tällaista motiivia ei voida pitää hyväksyttävänä. Myös oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että tällaisissa ns. sääntökikkailua koskevissa tilanteissa sääntöjen tulkinnassa voidaan tarvittaessa painottaa myös urheilun eettisten periaatteiden kunnioittamista (ks. esim. *Halila – Norros: Urheiluoikeus* (2017), s. 41). Tässä yhteydessä korostetaan, että EIF ja Haka eivät ole millään tavoin pyrkineet saavuttamaan toiminnallaan perusteetonta hyötyä – eikä näin ole asiassa edes väitetty – vaan seurat ovat toimineet vilpittömässä mielessä. Kun vastalauseessa ei ole esitetty farmisopimuksen mitätöinnistä aiheutuneen Hakijoille mitään konkreettista haittaa, Hakijoiden menettelyn voidaan katsoa jopa epäsuorasti rikkovan kilpailumääräysten kohdassa 2.1 säädettyä reilun pelin periaatetta.

Käsillä olevassa tapauksessa Haka ja EIF ovat toimineet motiivierohdyksessä tietämättöminä määräyksestä, jonka mukaan ylimmällä valtakunnallisella tasolla pelaavan seuran reservijoukkue tai farmi- tai yhteistyösopimusseura ei voi nousta ylimmälle valtakunnalliselle sarjatasolle eikä osallistua erilliseen nousukarsintaan ylimmälle sarjatasolle. Asiassa ei ole näytetty taikka muutoin syytä epäillä, että Haka tai EIF olisivat olleet tietoisia edelliselle kaudelle implementoidusta sääntömuutoksesta. Vaikka seuroilla on selonottovelvollisuus sääntöjen ja määräysten sisällöstä eivätkä seurat tällöin pääsääntöisesti voi vedota tietämättömyyteensä, ei tämän selonottovelvollisuuden laiminlyönnin sanktiointia Hakijoiden vaatimalla tavalla voitaisi käsillä olevassa tapauksessa pitää kohtuullisena tai tarkoituksenmukaisena.

Kun nousukiellossa ei ole kyse sanktioluonteisesta seurauksesta, kyseisen määräyksen tarkoituksen sekä sen taustalla vaikuttavien kilpailullisten tavoitteiden puitteissa Haka ja EIF voivat käsillä olevassa tapauksessa vedota tietämättömyyteensä sopimuksen mitätöinnin perusteena. Vaikka seurojen toiminta on ollut huolimatonta, olisi kokonaisharkinnan perusteella kohtuutonta pidättää seurat farmisopimuksessa. Mitätöinnin oikeuttamisen kannalta olennaista – ja toisaalta välttämätöntä – on se, että farmisopimusta ei olisi koskaan tehty, mikäli seurat olisivat olleet tietoisia kyseisestä sääntömuutoksesta. Näin ollen sopimuksen tekemisessä on vallinnut selvä molemminpuolinen motiivierehdys, eikä vilpittömässä mielessä toimineita seuroja ole kohtuullisuusharkinnan puitteissa perusteltua sanktioida heidän tekemästään virheestä.

Farmisopimusta ei myöskään ole millään tavoin ehditty hyödyntää. Säännösten integriteetin säilyttämisen kannalta tämä on ehdoton edellytys mitätöinnin oikeuttamiselle; sopimus ei toisin sanottuna olisi ollut mitätöitävissä, mikäli sen puitteissa olisi ehtinyt esimerkiksi siirtää pelaajia seurojen välillä.

Yhteenveto

Kun asiaa arvioidaan objektiivisesti edellä kuvatussa oikeudellisessa kehikossa, Pekka Soinin päätöstä Hakan ja EIF:n välisen farmisopimuksen mitätöinnistä voidaan pitää sisällöllisesti perusteltuna ja voimassa olevan sääntelyn mukaisena seuraavin perustein:

- i. Haka ja EIF ovat toimineet vilpittömässä motiivierehdyksessä nousukieltoa koskevan määräyksen suhteen, eivätkä olisi tehneet farmisopimusta, mikäli olisivat tosiasiassa olleet tietoisia määräyksiin edelliskaudella lisätystä nousukieltoa koskevasta säännöstä.
- ii. Farmisopimusta ei ehditty hyödyntää, eli pelaajaliikennettä tai muuta farmisopimukseen liittyvää konkreettista yhteistoimintaa seurojen välillä ei tapahtunut.
- iii. Farmisopimuksen ei ole näytetty tai edes väitetty tuottaneen konkreettisia seurauksia kolmansille osapuolille aikavälillä 10.3.–25.4.2025.
- iv. Sopimusosapuolet pyysivät farmisopimuksen mitätöintiä viivytyksettä, kun erehdys huomattiin. Toisin sanottuna Haka ja EIF eivät ole toiminnallaan pyrkineet vilpillisesti hyötymään sääntelystä tai tekemään farmisopimusta sen mahdollisen käyttämisen varalle.
- v. Nousukieltoa koskevan säännön sanktioluonteen puuttuessa *"tietämättömyys sääntöjen sisällöstä ei vapauta niiden noudattamisesta"* -periaatteen mekaaninen soveltaminen tapauksessa johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen. Kun kilpailumääräysten mukaisen nousukielon tarkoituksena ei ole rangaista tahattomasti määräysten sisällöstä erehtynyttä seuraa tai toimijaa, sopijaosapuolten katsotaan voivan poikkeuksellisesti vedota tietämättömyyteensä mitätöinnin perusteena: farmisopimuksen pitäminen voimassa olisi kohtuutonta.
- vi. Vastalauseen tehneille seuroille ei ole näytetty tai väitetty aiheutuneen vahinkoa, vaan vastalauseen motiivina näyttäytyy kilpailullinen opportunisti.

- vii. Farmisopimuksen mitätöinti ei vaaranna Veikkausliigan tai Ykkösliigan urheilullista tai kilpailullista integriteettiä, vaan päinvastoin vahvistaa Ykkösliigan kilpailullisuutta kaudella 2025.
- viii. Kilpailumääräysten mukaan kilpailutoimintaan liittyvistä asioista, joista ei ole erikseen määrätty, päättää Palloliiton hallitus tai sen määräämä elin: tässä tapauksessa Palloliiton kilpailutoiminto. Koska kilpailutoiminnolla on sääntöihin perustuva oikeus tapauskohtaiseen harkintaan ja koska kaikkia osapuolia sitovaa sääntöä farmisopimuksen ”ehdottomasta sitovuudesta” ei ole olemassa, farmisopimuksen mitätöintiä koskeva päätös on tehty sääntöjen puitteissa.

Hakan ja EIF:n välinen farmisopimus on ollut nimellisesti voimassa 10.3.2025 alkaen 25.4.2025 asti, jolloin sopimus on seurojen pyynnöstä mitätöity kilpailutoiminnan johtajan Pekka Soinin päätöksellä. Soinilla on voimassa olevien kilpailumääräysten perusteella ollut toimivalta antaa asiaa koskeva päätös.

Palloliiton itsesääntelyä ei tule vastalauseessa esitetyllä tavoin tulkita irrallaan sitä ympäröivästä muusta oikeudellisesta kehikosta. Kun asiassa otetaan muun ohella huomioon vakiintuneet sopimusoikeudelliset periaatteet sekä urheiluoikeuden erityispiirteet, farmisopimuksen mitätöintiä koskeva päätös on ollut sekä oikeudellisesti että urheilullisesti perusteltu, eikä sen kumoamiselle siten ole perusteita.

Päätös

Hakijoiden vastalause hylätään ja Palloliiton kilpailutoiminnan johtaja Pekka Soinin päätös Hakan ja EIF:n välisen farmisopimuksen mitätöinnistä pysyy voimassa.

Valitusosoitus

Tästä päätöksestä voi valittaa seitsemän vuorokauden kuluessa sen tiedoksisaannista Palloliiton vastalauselautakunnalle. Valitus tulee osoittaa lautakunnan esittelijälle Hannu Laaksole (hannulaakso64@gmail.com). Valitus otetaan käsiteltäväksi, kun valitusmaksu 220 euroa on maksettu Palloliiton tilille. Valitukseen tulee liittää kuitti valitusmaksun maksamisesta. Maksu palautetaan, jos valitus hyväksytään.

16. päivänä toukokuuta 2025

SUOMEN PALLOLIITTO

Ilari Lamminmäki

Urheiluoikeuden asiantuntija, Palloliiton kilpailutoiminto